

ZÁKON

ze dne 18. prosince 2001,

kterým se mění zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb., zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Změna atomového zákona****Čl. I**

Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 71/2000 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb., se mění takto:

1. § 2 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 1) zní:

**„§ 2
Základní pojmy**

Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) činností související s využíváním jaderné energie

1. umístování, výstavba, uvádění do provozu, provoz, rekonstrukce a vyřazování z provozu jaderných zařízení,
2. projektování jaderných zařízení,
3. navrhování, výroba, opravy a ověřování [systémů](#) jaderných zařízení nebo jejich součástí, včetně [materiálů](#) k jejich výrobě,
4. navrhování, výroba, opravy a ověřování obalových [souborů](#) pro přepravy, skladování nebo ukládání jaderných materiálů,
5. nakládání s jadernými materiály a vybranými položkami a v případě použití v jaderné oblasti i s položkami dvojího použití,
6. výzkum a vývoj činností uvedených v bodech 1 až 5,
7. odborná příprava fyzických osob specializovaná z hlediska jaderné bezpečnosti k činnostem uvedeným v bodě 1,
8. přeprava jaderných materiálů,

b) činností vedoucích k ozáření

1. radiační činnost, kterou je
 - aa) činnost s umělými zdroji ionizujícího záření, při nichž se může zvýšit ozáření fyzických osob, kromě činnosti v případě radiační mimořádné situace, nebo
 - bb) činnost, při které jsou přírodní radionuklidy využívány pro své radioaktivní, štěpné nebo množivé charakteristiky,
2. činnost v souvislosti s výkonem [práce](#), která je spojena se zvýšenou přítomností přírodních radionuklidů nebo se zvýšeným vlivem kosmického záření a vede nebo by mohla vést k významnému zvýšení ozáření fyzických osob,
- c) zdrojem ionizujícího záření látka, [přístroj](#) nebo zařízení, které může vysílat ionizující záření nebo uvolňovat radioaktivní látky,
- d) jadernou bezpečností stav a schopnost jaderného zařízení a osob obsluhujících jaderné zařízení zabránit nekontrolovatelnému rozvoji štěpné řetězové reakce nebo nedovolenému úniku radioaktivních látek nebo ionizujícího záření do životního prostředí a omezovat následky nehod,
- e) radiační ochranou systém technických a organizačních opatření k omezení ozáření fyzických osob a k ochraně životního prostředí,
- f) fyzickou ochranou systém technických a organizačních opatření zabraňujících neoprávněným činnostem s jadernými zařízeními, jadernými materiály a vybranými položkami,
- g) havarijní připraveností schopnost rozpoznat vznik radiační mimořádné situace a při jejím vzniku plnit opatření stanovená havarijními plány,
- h) jaderným zařízením
 1. stavby a provozní celky, jejichž součástí je jaderný reaktor využívající štěpnou řetězovou reakci,
 2. zařízení pro výrobu, zpracování, skladování a ukládání jaderných materiálů, kromě úpraven uranové rudy a skladů uranového koncentráту,
 3. úložiště radioaktivních odpadů, s výjimkou úložišť obsahujících výlučně přírodní radio-nuklidy,
 4. zařízení pro skladování radioaktivních odpadů, jejichž aktivita přesahuje hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,
- i) vybraným zařízením součástí nebo systémy jaderných zařízení důležité z hlediska jaderné bezpečnosti, zařazené do bezpečnostních tříd podle svého významu pro bezpečnost provozu jaderných zařízení, podle bezpečnostní funkce systému, jehož jsou součástí, a podle závažnosti jejich případné poruchy. Kritéria pro zařazení a rozdělení vybraných zařízení do bezpečnostních tříd stanoví prováděcí právní předpis,
- j) jadernou položkou

1. jaderné materiály, kterými jsou

aa) výchozí materiály, které představuje uran zahrnující směs izotopů vyskytující se v přírodě, uran ochuzený o izotop ^{235}U nebo thorium, a každá z uvedených položek ve formě kovu, slitiny, chemické sloučeniny nebo koncentrátu, jakož i materiály obsahující jednu nebo více z uvedených položek v koncentraci nebo množství převyšujících hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

bb) zvláštní štěpné materiály, které představuje ^{239}Pu , ^{233}U , uran obohacený izotopy ^{235}U nebo ^{233}U a materiály obsahující jeden nebo více z uvedených radionuklidů, kromě výchozích materiálů, v koncentraci nebo množství převyšujících hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem,

cc) další materiály, stanoví-li tak prováděcí právní předpis,

2. vybrané položky, kterými jsou materiály, zařízení a technologie navrhované a vyráběné k využití v jaderné oblasti, jejichž seznam je uveden v prováděcím právním předpise,

3. položky dvojího použití, kterými jsou materiály, zařízení a technologie, které nejsou navrhované a vyráběné k využití v jaderné oblasti, ale jsou v této oblasti využitelné, jejichž seznam je uveden v prováděcím právním předpise,

k) radiační nehodou událost, která má za následek nepřipustné uvolnění radioaktivních látek nebo ionizujícího záření nebo nepřipustné ozáření fyzických osob,

l) radiační havárie radiační nehoda, jejíž následky vyžadují naléhavá opatření na ochranu obyvatelstva a životního prostředí,

m) radiační mimořádnou situaci situace, která následuje po radiační havárii nebo po takové radiační nehodě nebo po takovém zjištění zvýšené úrovně radioaktivity nebo ozáření, které vyžadují naléhavá opatření na ochranu fyzických osob,

n) havarijním plánem soubor plánovaných opatření k likvidaci radiační nehody nebo radiační havárie a k omezení jejich následků, který se zpracovává pro

1. prostory jaderného zařízení nebo pracoviště, kde se vykonávají radiační činnosti (vnitřní havarijní plán),

2. přepravu jaderných materiálů nebo zdrojů ionizujícího záření (havarijní řád),

3. oblast v okolí jaderného zařízení nebo pracoviště, kde se nachází zdroj ionizujícího záření, v níž se na základě výsledků rozborů možných následků radiační havárie uplatňují požadavky z hlediska havarijního plánování, která se nazývá zóna havarijního plánování (vnější havarijní plán),

o) vyřazováním z provozu činnosti, jejichž cílem je uvolnění jaderných zařízení nebo pracovišť, na kterých se vykonávaly radiační činnosti, k využití pro jiné účely,

p) radioaktivní látkou jakákoliv látka, která obsahuje jeden nebo více radionuklidů a jejíž aktivita nebo hmotnostní aktivita je z hledisek radiační ochrany nezanedbatelná,

r) radioaktivním odpadem látky, předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované, pro něž se nepředpokládá další využití,

s) skladováním radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva předem časově omezené umístění radioaktivních odpadů nebo vyhořelého, případně ozářeného jaderného paliva do určených prostorů, objektů nebo zařízení,

t) ukládáním radioaktivních odpadů trvalé umístění radioaktivních odpadů do prostorů, objektů nebo zařízení bez úmyslu jejich dalšího přemístění,

u) úložištěm radioaktivních odpadů prostor, objekt nebo zařízení na povrchu nebo v podzemí sloužící k ukládání radioaktivních odpadů,

v) limity a podmínkami bezpečného provozu jaderného zařízení soubor jednoznačně definovaných podmínek prokazujících, že provoz jaderného zařízení je bezpečný, a který je tvořen údaji o přípustných parametrech, požadavcích na provozuschopnost zařízení, nastavení ochranných systémů, požadavcích na činnost pracovníků a na organizační opatření ke splnění všech definovaných podmínek pro projektované provozní stavy,

w) ionizujícím zářením přenos energie v podobě částic nebo elektromagnetických vln vlnové délky nižší nebo rovnající se 100 nanometrů, anebo s frekvencí vyšší nebo rovnající se 3×10^{15} hertzů, který je schopen přímo nebo i nepřímo vytvářet ionty,

x) ozářením vystavení fyzických osob a životního prostředí ionizujícímu záření, jímž je zejména

1. profesní ozáření fyzických osob v souvislosti s výkonem práce při radiačních činnostech,

2. lékařské ozáření fyzických osob

aa) v rámci jejich lékařského vyšetření nebo léčby,

bb) v rámci pracovně lékařské péče a preventivní zdravotní péče,

cc) v rámci ověřování nových poznatků anebo při použití metod, které dosud nebyly v klinické praxi zavedeny,

dd) pro účely stanovené zvláštním právním předpisem,¹⁾

3. havarijní ozáření fyzických osob v důsledku radiační nehody nebo radiační havárie, s výjimkou havarijního ozáření zasahujících osob,

4. havarijní ozáření zasahujících fyzických osob dobrovolně se účastnících zásahu, během kterého by mohl být překročen některý z limitů ozáření stanovených pro radiační pracovníky,

5. přetrvávající ozáření vyplývající z dlouhodobých následků po radiační mimořádné situaci nebo vyplývající z činnosti vedoucí k ozáření, jejíž výkon byl již ukončen,

6. potenciální ozáření, které nelze s jistotou předvídat, avšak pravděpodobnost jeho vzniku lze předem odhadnout,

y) radiačním pracovníkem každá fyzická osoba vystavená profesnímu ozáření; není přitom podstatné, zda se jedná o zaměstnance či o fyzické osoby vykonávající činnost v jiném právním vztahu,

z) jednotlivcem z obyvatelstva každá fyzická osoba, s výjimkou radiačních pracovníků při výkonu jejich práce, fyzických osob během jejich praktické přípravy na povolání, fyzických osob vystavených ozáření za účelem jejich lékařského vyšetření nebo léčby, fyzických osob, které mimo své pracovní povinnosti doprovázejí nebo dobrovolně poskytují pomoc osobám vystavovaným ozáření při lékařském vyšetření nebo léčbě, a fyzických osob účastnících se dobrovolně použití metod, které dosud nebyly v klinické praxi zavedeny,

- aa) kritickou skupinou obyvatel modelová skupina fyzických osob, která představuje ty jednotlivce z obyvatelstva, kteří jsou z daného zdroje a danou cestou ozáření nejvíce ozařováni,
- bb) sledovaným pásmem prostory, které podléhají soustavnému dohledu pro účely radiační ochrany,
- cc) kontrolovaným pásmem prostory s regulovaným přístupem, ve kterých jsou zavedena zvláštní pravidla pro zajištění radiační ochrany nebo k zabránění rozšíření radioaktivní kontaminace,
- dd) optimalizací radiační ochrany postupy k dosažení a udržení takové úrovně radiační ochrany, aby riziko ohrožení života, zdraví osob a životního prostředí bylo tak nízké, jak lze rozumně dosáhnout při uvážení hospodářských a společenských hledisek,
- ee) optimalizační mezí horní mez očekávaných dávek, kterými daný zdroj může působit na fyzické osoby, a která se stanovuje pro účely přípravy optimalizace radiační ochrany,
- ff) směrnou hodnotou ukazatel nebo kritérium pro posouzení úrovně radiační ochrany, které se použije v případě, kdy nejsou dostupné podrobné údaje o vykonávané činnosti vedoucí k ozáření nebo o prováděném zásahu, které by umožňovaly zhodnotit optimalizaci radiační ochrany pro jednotlivý případ,
- gg) referenční úrovní ukazatel nebo kritérium, při jehož překročení nebo nesplnění se provádí opatření v radiační ochraně; prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti k určování referenčních úrovní a opatření v důsledku jejich překročení,
- hh) diagnostickou referenční úrovní směrná hodnota pro ozáření v lékařské radiodiagnostice,
- ii) uvolňovací úrovní hodnota hmotnostní aktivity nebo celková aktivita, při jejichž nepřekročení mohou být radioaktivní odpady, radioaktivní látky a předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované uváděny do životního prostředí bez povolení Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,
- jj) zprošťovací úrovní hodnota hmotnostní aktivity nebo celkové aktivity, při jejichž nepřekročení se kontaminace radionuklidy zpravidla považuje za zanedbatelnou,
- kk) mezní hodnotou ukazatel nebo kritérium pro regulaci nepřípustného ozáření z přírodních radionuklidů,
- ll) zásahem činností směřující k odvrácení nebo snížení ozáření ze zdrojů ionizujícího záření, které nejsou předmětem radiačních činností vedoucích k ozáření nebo u kterých selhala kontrola, a to působením na zdroje, cesty nebo ozařované osoby,
- mm) zdravotní újmou pravděpodobnost poškození zdraví způsobená somatickými účinky ionizujícího záření, včetně rakoviny, a vážnými genetickými poruchami, která se mohou projevit u fyzických osob po ozáření ionizujícím zářením, která se stanoví odhadem rizika snížení délky a kvality života.

¹⁾ Například zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád."

2. § 3 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 1a) a 1b) zní:

„§ 3

Působnost Státního úřadu pro jadernou bezpečnost

(1) Státní správu a dozor při využívání jaderné energie a ionizujícího záření a v oblasti radiační ochrany vykonává Státní úřad pro jadernou bezpečnost^{1a)} (dále jen "Úřad").

(2) Úřad

- a) vykonává státní dozor nad jadernou bezpečností, jadernými položkami, fyzickou ochranou, radiační ochranou a havarijní připraveností a kontroluje dodržování povinností podle tohoto zákona,
- b) vykonává kontrolu nešíření jaderných zbraní a státní dozor nad jadernými položkami a fyzickou ochranou jaderných materiálů a jaderných zařízení,
- c) vydává povolení k výkonu činností podle tohoto zákona a typově schvaluje obalové soubory pro přepravu a skladování jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem, zdroje ionizujícího záření a další výrobky,
- d) vydává oprávnění k činnostem vybraných pracovníků,
- e) schvaluje dokumentaci, programy, seznamy, limity, podmínky, způsob zajištění fyzické ochrany, havarijní řády, a po projednání vazeb na vnější havarijní plán s příslušným okresním úřadem, vnitřní havarijní plány a jejich změny,
- f) stanovuje podmínky, požadavky, limity, mezní hodnoty, nejvyšší přípustné úrovně radioaktivní kontaminace potravin, směrné hodnoty, optimalizační meze, referenční úrovně, diagnostické referenční úrovně, zprošťovací úrovně a uvolňovací úrovně,
- g) stanovuje zónu havarijního plánování, případně její další členění a schvaluje vymezení kontrolovaného pásma,
- h) v souladu s prováděcím právním předpisem stanovuje požadavky na zajišťování havarijní připravenosti držitelů povolení a kontroluje jejich dodržování,
- i) sleduje a posuzuje stav ozáření a usměrňuje ozáření osob,
- j) vydává, eviduje a ověřuje osobní radiační průkazy; podrobnosti stanoví prováděcí právní předpis,
- k) poskytuje obcím a okresním úřadům údaje o hospodaření s radioaktivními odpady na jimi spravovaném území,
- l) řídí činnost celostátní radiační monitorovací sítě, jejíž funkci a organizaci stanoví prováděcí právní předpis, a zajišťuje funkci jejího ústředí, zajišťuje činnost krizového koordinačního centra a zabezpečuje mezinárodní výměnu dat o radiační situaci,
- m) ustavuje státní a odborné zkušební komise pro ověřování zvláštní odborné způsobilosti vybraných pracovníků a vydává statut těchto komisí a stanovuje činnosti mající bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost a činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany,
- n) vede státní systém evidence a kontroly jaderných materiálů a údajů a informací v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána, a stanovuje prováděcím právním předpisem požadavky na vedení jejich evidence a způsob její kontroly,
- o) vede státní systém evidence držitelů povolení, ohlašovatelů, dovážených a vyvážených vybraných položek, zdrojů ionizujícího

záření a evidenci ozáření osob,

- p) zajišťuje pomocí celostátní radiační monitorovací sítě a na základě hodnocení radiační situace podklady pro rozhodování o opatřeních vedoucích ke snížení nebo odvrácení ozáření v případě radiační havárie,
- r) schvaluje zařazení jaderného zařízení nebo jeho částí a jaderných materiálů do příslušné kategorie z hlediska fyzické ochrany,
- s) vykonává funkci úřadu pro mezinárodní ověřování všeobecného zákazu jaderných zkoušek a jeho verifikaci,
- t) zajišťuje mezinárodní spolupráci v oboru své působnosti, zejména je nositelem odborné spolupráce s Mezinárodní agenturou pro atomovou energii, a v oboru své působnosti poskytuje informace Evropské komisi, případně dalším orgánům Evropské unie,
- u) rozhoduje o zajištění nakládání s jadernými položkami, zdroji ionizujícího záření nebo s radioaktivními odpady, s nimiž je nakládáno v rozporu s právními předpisy, nebo kde není odstraňován vzniklý stav,
- v) je povinen poskytovat informace podle zvláštních právních předpisů^{1b)} a jednou za rok vypracovat zprávu o své činnosti a předložit ji vládě a veřejnosti.

^{1a)} Čl. I odst. 4 zákona č. 21/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů, a kterým se provádějí další opatření v soustavě ústředních orgánů státní správy České republiky.

^{1b)} Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění zákona č. 132/2000 Sb. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů."

3. V § 4 odst. 1 se slova "smí být využívána" nahrazují slovy "a jaderné položky smějí být využívány".

4. V § 4 odst. 3 se slova "činnosti vedoucí k ozáření" nahrazují slovy "radiační činnosti".

5. V § 4 odst. 4 se za slova "činnosti vedoucí k ozáření" vkládá slovo " , připravuje" a za slovo "omezení" se vkládají slova "havarijního, přetrvávajícího nebo" a slova "nebo ozáření v důsledku radiačních nehod" se zrušují.

6. V § 4 odstavec 5 zní:

"(5) Zásah k odvrácení nebo snížení ozáření musí být proveden, pokud ozáření

- a) dosahuje nebo bez provedení zásahu by dosáhlo úrovně, při níž dochází k bezprostřednímu poškození zdraví, nebo
- b) přesahuje nebo bez provedení zásahu by přesáhlo směrné hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem a jestliže zásahem očekávané snížení škody nebo zdravotní újmy je dostatečné k odůvodnění škod a nákladů spojených se zásahem. Prováděcí právní předpis stanoví směrné hodnoty a podrobnosti o pravidlech pro přípravu a provádění zásahů."

7. V § 4 odstavec 6 zní:

"(6) Každý, kdo provádí činnosti vedoucí k ozáření, je povinen omezovat ozáření fyzických osob tak, aby celkové ozáření způsobené možnou kombinací ozáření z činností vedoucích k ozáření nepřesáhlo v součtu limity ozáření. Limity ozáření stanoví Úřad prováděcím právním předpisem. Úřad je oprávněn stanovit optimalizační meze jako horní mez pro optimalizaci radiační ochrany a v povolení stanovit nižší limity specifické pro danou činnost (dále jen "autorizované limity")."

8. V § 4 se za odstavec 6 vkládá nový odstavec 7, který zní:

"(7) Limitům ozáření nepodléhá

- a) lékařské ozáření; Úřad stanoví pro lékařské ozáření diagnostické referenční úrovně,
- b) ozáření z přírodních zdrojů, kromě ozáření z těch přírodních zdrojů, které jsou záměrně využívány, a kromě prováděcím právním předpisem stanovených případů, kdy je toto ozáření významně zvýšené,
- c) havarijní ozáření zasahujících fyzických osob; toto ozáření nesmí překročit desetinásobek limitů stanovených pro ozáření radiačních pracovníků, pokud nejde o případ záchrany lidských životů či zabránění rozvoje radiační mimořádné situace s možnými rozsáhlými společenskými a hospodářskými důsledky. Zasahující fyzické osoby musí být o nebezpečí spojeném se zásahem prokazatelně informovány a musí se zásahu účastnit dobrovolně,
- d) havarijní ozáření."

Dosavadní odstavce 7 až 10 se označují jako odstavce 8 až 11.

9. V § 4 odst. 8 se slova "činnosti vedoucí k ozáření" nahrazují slovy "radiační činnosti" a za slova "podle § 2 písm. a) bodu" se vkládají slova "5 a".

10. V § 4 odstavec 11 zní:

"(11) Na pracovištích, kde se vykonávají radiační činnosti, se vymezují sledovaná a kontrolovaná pásma. Práce v těchto pásmech podléhají z hlediska radiační ochrany soustavnému dohledu, evidenci a regulaci. Prováděcí právní předpis stanoví označování sledovaných a kontrolovaných pásem a podrobnosti pro jejich vymezování, ke způsobu a rozsahu zajištění radiační ochrany při

práci v nich, pro regulaci vstupu do nich a pro oznamování sledovaných pásem a schvalování kontrolovaných pásem."

11. V § 4 se doplňují odstavce 12 až 17, které znějí:

"(12) Podle míry ohrožení zdraví a životního prostředí ionizujícím zářením se zdroje ionizujícího záření klasifikují jako nevýznamné, drobné, jednoduché, významné a velmi významné a pracoviště, kde se vykonávají radiační činnosti, se zařazují do I., II., III. nebo IV. kategorie a radiační pracovníci se zařazují do kategorie A (dále jen "pracovníci kategorie A") nebo B (dále jen "pracovníci kategorie B"). Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti k rozdělení zdrojů ionizujícího záření, včetně zprošťovacích úrovní, zařazení radiačních pracovníků a zařazení pracoviště do kategorie.

(13) Každý pracovník kategorie A, který je vybaven osobním radiačním průkazem, je povinen tento průkaz chránit před ztrátou, odcizením, zničením nebo zneužitím a na požádání jej předkládat Úřadu či příslušnému držiteli povolení.

(14) Každý, kdo nalezne zdroj ionizujícího záření nebo jaderný materiál nebo má podezření, že jde o zdroj ionizujícího záření nebo jaderný materiál, je povinen neprodleně oznámit jeho nález Policii České republiky nebo Úřadu.

(15) Každý, kdo zjistí ztrátu, odcizení nebo poškození zdroje ionizujícího záření nebo jaderného materiálu nebo jejich obalu, je povinen neprodleně oznámit tuto událost Policii České republiky a Úřadu.

(16) Každý, kdo nakládá s vybranými položkami, vyrábí obalové soubory pro ozáření nebo vyhořelé jaderné palivo nebo provádí výstavbu horkých komor nebo provádí výzkumné a vývojové činnosti vztahující se k jadernému palivovému cyklu, je povinen oznámit zahájení a rozsah těchto činností Úřadu. Rozsah a způsob oznamování upraví prováděcí právní předpis.

(17) Každý, kdo těží nebo zpracovává na území České republiky uranové nebo thoriové rudy, je povinen vést a předávat Úřadu evidenční údaje. Prováděcí právní předpis upraví podrobnosti vedení a předávání evidenčních údajů a vzory formulářů."

12. V § 5 odst. 1 se za slova "nevlastnících jaderné zbraně" vkládají slova "a do států, které jaderné zbraně vlastní, ale nejsou smluvními stranami Smlouvy o nešíření jaderných zbraní".

13. V § 5 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

"(2) Provádění zkušebního výbuchu jaderné zbraně nebo jiného jaderného výbuchu, podporování nebo účast na provádění jakéhokoli zkušebního výbuchu jaderné zbraně nebo jiného jaderného výbuchu je zakázáno."

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

14. V § 5 se doplňují odstavce 5 a 6, které znějí:

"(5) Je zakázáno přidávání radioaktivních látek do potravin, hraček, šperků a kosmetických přípravků, jakož i dovoz či vývoz takto upravených výrobků.

(6) Je zakázáno přepravovat radioaktivní odpad do

a) místa určení nacházejícího se jižně od 60. stupně jižní šířky,

b) státu, který je signatářem 4. Konvence Afrických, Tichomořských a Karibských zemí a Evropských společenství a který není členským státem Evropské unie, pokud nejde o zpětný dovoz zdrojů ionizujícího záření vyrobených v tomto státě nebo radioaktivní odpad vzniklý z materiálů vyvezených z tohoto státu za účelem jejich zpracování nebo přepracování v České republice,

c) státu, který nemá dle stanoviska kompetentního orgánu státu původu radioaktivních odpadů zvláštním právním předpisem upraveno bezpečné nakládání s radioaktivními odpady nebo podle dostupných informací nemá technicky nebo administrativně zajištěno bezpečné nakládání s radioaktivními odpady."

15. § 6 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 3), 3a) a 3b) zní:

„§ 6

Ozáření z přírodních zdrojů

(1) Pokud jsou přírodní radionuklidy záměrně využívány pro jejich radioaktivní, štěpné nebo množivé vlastnosti, vztahují se na nakládání s nimi ustanovení tohoto zákona ve stejném rozsahu jako na umělé zdroje ionizujícího záření. Těžba, úprava a zpracování radioaktivních nerostů³⁾ se považuje za radiační činnost.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví pracoviště, kde může dojít k významnému zvýšení ozáření z přírodních zdrojů ionizujícího záření fyzických osob při výkonu jejich práce nebo jednotlivců z obyvatelstva v okolí stanoveného pracoviště.

(3) Na pracovištích stanovených prováděcím právním předpisem podle odstavce 2 právnická nebo fyzická osoba vlastníci nemovitost, ve které je stanovené pracoviště, nebo vlastníci pracoviště je povinna

- a) informovat dotčené osoby vykonávající práce o možném zvýšeném ozáření z přírodních zdrojů ionizujícího záření a o zdravotní újmě s tím související a o překročení směrných hodnot a o provedených zásazích,
- b) zajistit měření, která dovolí pro fyzické osoby stanovené prováděcím právním předpisem určit roční efektivní dávku a v rozsahu a formou stanovenou prováděcím právním předpisem údaje o provedených měřeních evidovat a pravidelně předávat Úřadu,
- c) dovolit uvolňování přírodních radionuklidů do životního prostředí jen v míře nepřevyšující uvolňovací úroveň stanovené prováděcím právním předpisem nebo v rozsahu a za podmínek povolení Úřadu podle § 9 odst. 1 písm. h),
- d) provést zásahy ke snížení ozáření v těch případech, kdy jsou překročeny směrné hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem a jestliže zásahem očekávané snížení zdravotní újmy je dostatečné k odůvodnění škod a nákladů spojených se zásahem,
- e) v případě, že ozáření z přírodních zdrojů ionizujícího záření může u osob vykonávajících práce překročit tři desetiny některého z limitů ozáření pro radiační pracovníky, musí tuto skutečnost oznámit Úřadu a na dotčené osoby vykonávající práce se uplatňuje stejný rozsah požadavků jako na pracovníky kategorie A, včetně preventivní zdravotní péče a osobního monitorování.

(4) Ten, kdo navrhuje umístění stavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi^{3a)} nebo žádá o stavební povolení takové stavby, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku a výsledky předložit stavebnímu úřadu. Pokud se taková stavba umísťuje na pozemku s vyšším než nízkým radonovým indexem, musí být stavba preventivně chráněna proti pronikání radonu z geologického podloží. Podmínky pro provedení preventivních opatření stanoví stavební úřad v rozhodnutí o umístění stavby nebo ve stavebním povolení. Stanovení radonového indexu pozemku se nemusí provádět v tom případě, bude-li stavba umístěna v terénu tak, že všechny její obvodové konstrukce budou od podloží odděleny vzduchovou vrstvou, kterou může volně proudit vzduch. Prováděcí právní předpis stanoví postup pro stanovení radonového indexu pozemku.

(5) Ve stavbách s obytnými nebo pobytovými místnostmi, u kterých úroveň ozáření z přírodních radionuklidů ve vnitřním ovzduší je vyšší než prováděcím právním předpisem stanovené směrné hodnoty a toto ozáření lze snížit takovým zásahem, s nímž spojené očekávané snížení zdravotní újmy je dostatečné k odůvodnění škod a nákladů spojených se zásahem, je vlastník budovy povinen usilovat o jeho snížení na úroveň, jakou lze rozumně dosáhnout při uvážení hospodářských a společenských hledisek. Přesahuje-li úroveň ozáření prováděcím právním předpisem stanovené mezní hodnoty, stavební úřad nařídí provedení nezbytných úprav na stavbě z důvodů závažného ohrožení zdraví, je-li to ve veřejném zájmu. O překročení směrných nebo mezních hodnot a o provedených zásazích musí vlastník budovy informovat nájemce.

(6) Výrobci a dovozci stavebních materiálů, výrobci a dovozci balené vody a dodavatelé vody určené k veřejnému zásobování pitnou vodou jsou povinni zajistit systematické měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů a v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem vést o výsledcích evidenci a oznamovat tyto údaje Úřadu. Výsledky měření jsou povinni výrobci, dovozci a dodavatelé na vyžádání poskytnout veřejnosti. Stavební materiály ani balená voda, kromě vody, která je přírodním léčivým zdrojem,^{3b)} se nesmí uvádět do oběhu a pitná voda dodávat k veřejnému zásobování, pokud

1. obsah přírodních radionuklidů překročí mezní hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem, nebo
2. obsah přírodních radionuklidů překročí směrné hodnoty stanovené prováděcím právním předpisem, s výjimkou případů, kdy náklady spojené se zásahem ke snížení obsahu radionuklidů by byly prokazatelně vyšší než rizika zdravotní újmy.

³⁾ Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{3a)} Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.

^{3b)} Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčivých lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon)."

16. Za § 6 se vkládá nový § 6a, který včetně nadpisu zní:

„§ 6a Přetrvávající ozáření

Vlastník nemovitosti, na které byl zjištěn zdroj přetrvávajícího ozáření, je odpovědný za přípravu a provedení zásahu. Přesahuje-li zjištěné přetrvávající ozáření stanovené směrné hodnoty, je vlastník nemovitosti povinen neprodleně oznámit zjištěnou situaci Úřadu a osobám, které tuto nemovitost užívají, ohraničit dotčený prostor a zajistit přiměřenou regulaci vstupu na pozemky a do budov a jejich užívání."

17. § 7 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 4), 4a) a 4b) zní:

„§ 7 Lékařské ozáření

(1) K lékařskému ozáření mohou být používány pouze zdroje ionizujícího záření, které vyhovují požadavkům na zdravotnické prostředky podle zvláštních právních předpisů,⁴⁾ nebo radiofarmaka registrovaná nebo připravovaná na pracovišti nukleární medicíny zdravotnického zařízení podle zvláštních právních předpisů.^{4a)} Lékařské ozáření se smí uskutečnit pouze tehdy, je-li odůvodněno přínosem vyvažujícím rizika, která ozářením vznikají nebo mohou vzniknout.

(2) Ověřování nových poznatků na člověku nebo použití metod dosud nezavedených v klinické praxi, které jsou spojeny s ozářeními, včetně těch ozáření, kde není přímý zdravotní přínos pro fyzické osoby podstupující ozáření, je možno provádět pouze podle zvláštních právních předpisů^{4b)} a po kladném vyjádření Úřadu.

(3) Podmínky lékařského ozáření, diagnostické referenční úrovně, pravidla pro ozáření fyzických osob dobrovolně pomáhajících osobám podstupujícím lékařské ozáření, včetně prokazatelného poučení a písemného souhlasu těchto fyzických osob, náležitosti programů zabezpečování jakosti lékařských úkonů a výkonů a požadavky na zvláštní odbornou způsobilost fyzických osob podílejících se na těchto výkonech stanoví prováděcí právní předpis.

⁴⁾ Zákon č. 123/2000 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně některých souvisejících zákonů.

^{4a)} Zákon č. 79/1997 Sb., o léčivech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

^{4b)} Například § 23 a 27b zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů."

18. V § 8 odstavec 1 zní:

"(1) Pokud nejsou překročeny uvolňovací úrovně stanovené prováděcím právním předpisem nebo rozhodnutím Úřadu, lze radioaktivní odpady, radioaktivní látky a předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované uvádět do životního prostředí bez předchozího povolení Úřadu; z hledisek radiační ochrany se dále nesledují a nakládá se s nimi, jako by radioaktivní nebyly. V případě, kdy obsah radionuklidů nebo znečištění radionuklidy přesahuje uvolňovací úrovně, je možné radioaktivní odpady a jiné látky, předměty nebo zařízení obsahující radionuklidy nebo jimi kontaminované uvést do životního prostředí pouze na základě povolení Úřadu podle § 9 odst. 1 písm. h)."

19. V § 9 odstavec 1 zní:

"(1) Povolení Úřadu je třeba k

- a) umístění jaderného zařízení nebo úložiště radioaktivních odpadů,
- b) výstavbě jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie,
- c) jednotlivým etapám uvádění jaderného zařízení do provozu stanoveným prováděcím právním předpisem,
- d) provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie,
- e) opětovnému uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva,
- f) provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie,
- g) jednotlivým etapám vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- h) uvádění radionuklidů do životního prostředí v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- i) nakládání se zdroji ionizujícího záření v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- j) nakládání s radioaktivními odpady v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- k) dovozu nebo vývozu jaderných položek nebo k průvozu jaderných materiálů a vybraných položek,
- l) nakládání s jadernými materiály,
- m) přepravě jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem; toto povolení se nevztahuje na osobu, která dopravu provádí, případně dopravce, pokud není současně přepravcem, případně odesílatelem nebo příjemcem,
- n) odborné přípravě vybraných pracovníků (§ 18 odst. 5),
- o) zpětnému dovozu radioaktivních odpadů vzniklých při zpracování materiálů vyvezených z České republiky,
- p) mezinárodní přepravě radioaktivních odpadů v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- r) provádění osobní dozimetrie a dalších služeb významných z hlediska radiační ochrany v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem,
- s) přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků."

20. V § 10 odst. 1 písm. a) se slova "a mají trvalý pobyt v České republice" zrušují.

21. V § 10 odst. 1 písmeno b) zní:

"b) osoby, které jsou statutárním orgánem nebo členy statutárního orgánu právnické osoby, které má být povolení vydáno, dosáhly věku 21 let, jsou způsobilé k právním úkonům, bezúhonné a alespoň jedna z nich je odborně způsobilá."

22. V § 10 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

"(2) Podmínkou pro vydání povolení podle § 9 odst. 1 písm. i) je doklad o tom, že žadatel ustanovil k zajištění soustavného dohledu nad dodržováním požadavků radiační ochrany fyzickou osobu, která splňuje zvláštní odbornou způsobilost podle § 18 odst. 2 písm. b) odpovídající rozsahu a způsobu nakládání se zdroji ionizujícího záření (dále jen "dohlížející osoba"), nebo že zvláštní odbornou způsobilost má žadatel sám."

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

23. V § 10 odst. 3 se za slova "v odstavci 1" vkládají slova "nebo 2".

24. V § 12 písm. a) a b) se slova "ukončené vysokoškolské vzdělání příslušného směru" nahrazují slovy "řádně ukončené vysokoškolské vzdělání získané studiem ve studijním programu v příslušném oboru".

25. V § 13 odst. 3 písm. a) se slova "všech členů statutárního orgánu nebo jednatelů" nahrazují slovy "členů statutárního orgánu nebo osoby, která je statutárním orgánem nebo alespoň jedním členem statutárního orgánu".

26. V § 13 odst. 3 se na konci písmene c) doplňují tato slova: " ; je-li ustavována dohlízející osoba, jejím písemným souhlasem a dokladem o její zvláštní odborné způsobilosti".

27. V § 13 odst. 3 písm. e) se slova "nebo velmi významného zdroje ionizujícího záření" nahrazují slovy "a písemným souhlasem vlastníka nemovitosti se zřízením pracoviště III. nebo IV. kategorie, pokud má být zřizováno".

28. V § 13 odst. 3 písm. h) se slova "dovozu nebo" a "dovoz nebo" zrušují a slova "radionuklidových záříčů" se nahrazují slovy "radioaktivních látek".

29. V § 13 odstavec 4 včetně poznámky pod čarou č. 7) zní:

"(4) Podmínkou vydání povolení podle § 9 odst. 1 písm. a), b) a g) je hodnocení vlivu na životní prostředí, jestliže tak stanoví zvláštní právní předpis.⁷⁾ Podmínkou vydání povolení podle § 9 odst. 1 písm. f) je hodnocení vlivu na životní prostředí podle zvláštního zákona⁷⁾ v případě, že rekonstrukce nebo jiná změna ovlivňující jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie je spojena se zvýšením autorizovaných limitů výпустů stanovených Úřadem podle § 4 odst. 6.

⁷⁾ Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)."

30. V § 13 odst. 5 se slova "§ 9 odst. 1 písm. a) až g), písm. i), j), l) a n)" nahrazují slovy "§ 9 odst. 1 písm. a) až g), písm. i), j), l), n) a r)".

31. V § 16 odst. 6 se písmeno c) zrušuje.

Dosavadní písmena d) a e) se označují jako písmena c) a d).

32. V § 17 odst. 1 písm. k) na konci se tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno l), které zní:

"l) bez zbytečného odkladu informovat Úřad o prohlášení konkursu nebo zamítnutí konkursu pro nedostatek majetku."

33. V § 18 odst. 1 písmeno h) včetně poznámek pod čarou č. 10), 11), 11a), 11b) a 11c) zní:

"h) pro zajištění vyřazování jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie z provozu, pokud odhad celkových nákladů na vyřazování ověřený Správou úložišť radioaktivních odpadů (dále jen "Správa") přesáhne 300 000 Kč, vytvářet rovnoměrně rezervu¹⁰⁾ tak, aby peněžní prostředky vedené na vázaném účtu byly k dispozici pro potřeby přípravy a realizace vyřazování z provozu v potřebném čase a výši v souladu s Úřadem schváleným návrhem k vyřazování. V případě, že odhad celkových nákladů na vyřazování přesáhne 1 mld. Kč, je držitel povolení povinen ukládat peněžní prostředky ve výši této rezervy na vázaný účet u banky v České republice. Výnosy prostředků vázaného účtu jsou příjmem tohoto vázaného účtu. Rezerva je výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmu.¹⁰⁾ Prováděcí právní předpis stanoví způsob tvorby rezervy. Peněžní prostředky vedené na vázaném účtu lze použít pouze na přípravu a realizaci vyřazování z provozu, čerpání těchto prostředků podléhá schválení Správou. Povinnost tvorby rezervy na vyřazování z provozu se nevztahuje na organizační složky státu¹¹⁾ a státní příspěvkové organizace,^{11a)} veřejné vysoké školy,^{11b)} organizační složky a příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky,^{11c)}

¹⁰⁾ Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ § 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

^{11a)} Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

^{11b)} Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění

pozdějších předpisů.

^{11c)} Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění zákona č. 320/2001 Sb."

34. V § 18 odst. 1 písmeno j) včetně poznámky pod čarou č. 11d) zní:

"j) zajistit pro pracovníky kategorie A vstupní preventivní lékařské prohlídky a nejméně jednou ročně periodické preventivní lékařské prohlídky a v případech, kdy podle posouzení ozáření Úřadem došlo k překročení limitů ozáření, zajistit mimořádnou preventivní lékařskou prohlídku a následnou preventivní lékařskou prohlídku,^{11d)} pokud je Úřadem doporučena, a dále pro zaměstnance, kteří vykonávají činnosti mající bezprostřední vliv na jadernou bezpečnost, zajistit ověřování psychické způsobilosti. Náklady preventivních lékařských prohlídek hradí zaměstnavatel, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Držitel povolení je dále povinen pravidelně informovat zdravotnické zařízení zajišťující závodní preventivní péči o obdržených osobních dávkách pracovníků,

^{11d)} § 84 odst. 1 písm. v) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

35. V § 18 odst. 1 písm. m) se za slova "vstupovaly do střeženého" vkládají slova "a chráněného".

36. V § 18 odst. 1 písm. o) se slova "a zvláštní odborné způsobilosti" zrušují.

37. V § 18 odst. 1 písm. o) se na konci tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena p) a r), která znějí:

"p) předávat Úřadu a Evropské komisi údaje požadované tímto zákonem a předpisy Evropských společenství; okruh údajů, způsob a formu předávání stanoví prováděcí právní předpis,

r) vybavit radiační pracovníky kategorie A, kteří pracují v kontrolovaném pásmu jiného držitele povolení, osobními radiačními průkazy vydanými Úřadem a pravidelně aktualizovat údaje v nich uvedené v rozsahu a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem."

38. V § 18 odst. 2 písm. b) se slova "řízení práce se zdroji ionizujícího záření a vykonávání dalších" nahrazují slovem "vykonávání".

39. V § 18 odst. 3 se věta druhá zrušuje.

40. V § 18 odst. 4 se slova "Řídit práce se zdroji ionizujícího záření a vykonávat další" nahrazují slovem "Vykonávat".

41. V § 18 se doplňuje odstavec 6, který zní:

"(6) Držitel povolení, který provozuje kontrolované pásmo, ve kterém pracují i pracovníci kategorie A jiného držitele povolení, kontroluje před započetím prací jejich osobní radiační průkaz a doplňuje do něj údaje v rozsahu a způsobem stanoveným prováděcím právním předpisem."

42. V § 19 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. a) se za slovo "vyrozumět" vkládají slova, která včetně poznámky pod čarou č. 11e) znějí: "v souladu se zvláštním právním předpisem"^{11e)}

^{11e)} § 5 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů."

43. V § 20 se slova nadpisu "radionuklidových zářičů" nahrazují slovy "radioaktivních látek".

44. V § 20 odst. 1 úvodní věta zní: "Držitel povolení podle § 9 odst. 1 písm. m) nebo osoba předávající radioaktivní látky k přepravě, uvedená jako odesílatel v přepravních dokladech, (dále jen "přepravce") je povinna".

45. V § 20 odst. 1 písm. a) se slova "se zdroji ionizujícího záření" nahrazují slovy "radioaktivní látkou".

46. V § 20 odst. 1 písm. b) se slova "radionuklidových zářičů" nahrazují slovy "radioaktivních látek".

47. V § 20 odst. 1 písm. c) se slova "radionuklidové zářiče" nahrazují slovy "radioaktivní látky".

48. V § 20 odst. 2 se slova "radionuklidových zářičů" nahrazují slovy "radioaktivních látek" a slova "radionuklidové zářiče" se nahrazují slovy "radioaktivní látky".

49. V § 23 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 13a) zní:

"(1) Obalové soubory pro přepravu, skladování nebo ukládání jaderného materiálu a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem smějí být používány, pouze pokud byly typově schváleny Úřadem. Zdroje ionizujícího záření stanovené prováděcím právním předpisem smějí být uváděny na trh, pokud byly typově schváleny Úřadem. Posouzení shody výrobků postupy podle zvláštního právního předpisu^{13a)} nahrazuje typové schválení Úřadem a takto posouzené výrobky se považují za typově schválené podle tohoto zákona, pokud zvláštní právní předpis^{13a)} nestanoví jinak; toto se netýká obalových souborů pro přepravu, skladování nebo ukládání jaderného materiálu a radioaktivních látek stanovených prováděcím právním předpisem.

^{13a)} § 12 a 13 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb..

50. V § 23 odst. 2 se slova "radionuklidového zářiče stanoveného" nahrazují slovy "radioaktivní látky stanovené".

51. V § 23 se doplňuje odstavec 6, který včetně poznámky pod čarou č. 13b) zní:

"(6) Nevýznamné a drobné zdroje ionizujícího záření a obalové soubory typu B(U)^{13b)} pro přepravu radioaktivních látek, které byly schváleny obdobným způsobem v členských státech Evropské unie, se považují za typově schválené podle tohoto zákona.

^{13b)} Vyhláška č. 142/1997 Sb., o typovém schvalování obalových souborů pro přepravu, skladování nebo ukládání radionuklidových zářičů a jaderných materiálů, typovém schvalování zdrojů ionizujícího záření, typovém schvalování ochranných pomůcek pro práce se zdroji ionizujícího záření a dalších zařízení pro práce s nimi (o typovém schvalování)."

52. V § 26 odst. 1 větě první se slova "Správu úložišť radioaktivních odpadů (dále jen "Správa")" nahrazují slovem "Správu".

53. V § 26 odst. 3 se na konci písmene h) doplňují tato slova: "a schvalování čerpání peněžních prostředků této rezervy".

54. V § 27 odst. 5 se za slova "vláda stanoví" vkládají slova "roční výši a pravidla poskytování příspěvku obcím, na jejichž katastrálním území se nachází úložiště radioaktivního odpadu, a".

55. V § 28 odst. 1 se slova "prostřednictvím jaderného účtu" zrušují.

56. V § 28 odst. 2 písm. e) se slova "podle § 6 odst. 2" nahrazují slovy "podle § 6 odst. 5".

57. V § 31 odst. 4 se slova "podle § 3 odst. 2 písm. q)" nahrazují slovy "podle § 3 odst. 2 písm. u)".

58. V § 39 odst. 1 se za slova "u osob odpovědných za" vkládají slova "přípravu nebo za".

59. V § 39 se na konci odstavce 1 doplňují tato slova: ", a u osob, u nichž je důvodné podezření, že porušují závazky vyplývající z mezinárodních smluv, které se týkají využívání jaderné energie a ionizujícího záření a kterými je Česká republika vázána, a u výrobců, dovozců a dodavatelů stavebních materiálů a vod".

60. V § 39 odst. 5 se slovo "materiálů" nahrazuje slovem "položek".

61. V § 39 se na konci odstavce 5 doplňují tyto věty: "Prověřování plnění závazků vyplývajících ze Smlouvy o všeobecném zákazu jaderných zkoušek provádí inspektoři pověřeni podle této Smlouvy. Způsob provedení kontroly se řídí ustanovením této Smlouvy."

62. V § 40 odst. 1 písm. b) se za slova "jaderné bezpečnosti" vkládají slova "radiační ochrany, a dále monitorování a provedení zásahů k omezení nebo likvidaci přetrvávajícího ozáření,".

63. V § 41 písm. f) se slova "100 tisíc" nahrazují slovy "1 mil."

64. V § 42 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

"(3) Úřad zahájené správní řízení s fyzickou osobou o udělení pokuty podle tohoto zákona zastaví nebo řízení nezahajuje, pokud správní delikt byl spáchán v souběhu s její trestnou činností a o skutku bylo pravomocně rozhodnuto orgánem činným v trestním řízení. Pokud bylo trestní řízení teprve zahájeno, Úřad správní řízení přeruší. Po dobu trestního řízení neběží lhůty podle § 42."

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.

65. V § 46 odstavec 1 zní:

"(1) Pro potřeby radiační monitorovací sítě na území České republiky

- a) Ministerstvo financí zajišťuje provoz určených částí měřicích míst na hraničních přechodech a podílí se na zajištění mobilních skupin,
- b) Ministerstvo obrany se podílí na zajištění sítě včasného zjišťování radiační situace, měřicích míst na uzávěrách a na hraničních přechodech, mobilních skupin a letecké skupiny a zajišťuje letecké prostředky průzkumu,
- c) Ministerstvo vnitra se podílí na zajištění mobilních skupin,
- d) Ministerstvo zemědělství se podílí na zajištění měřicích míst kontaminace vod a měřicích míst kontaminace potravin,
- e) Ministerstvo životního prostředí zajišťuje meteorologické služby a podílí se na zajištění sítě včasného zjišťování radiační situace, měřicích míst kontaminace ovzduší a měřicích míst kontaminace vody.

Prováděcí právní předpis stanoví způsob přenosu dat."

66. V § 46 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

"(2) Ministerstvo vnitra poskytuje při zajišťování havarijní připravenosti a při jejím ověřování systém vyrozumění a varování."

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

67. V § 47 odstavec 7 zní:

"(7) Úřad vydá vyhlášky k provedení § 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 17, 18 s výjimkou odstavce 1 písm. h), § 20, 22, 23, 24, 34, 46 a bodů A.I.1, A.I.2, B.I.1, D.b)4, I.6, I.7, I.8, I.12, I.13 a P. přílohy."

68. V § 47 se doplňují odstavce 9 až 11, které včetně poznámek pod čarou č. 39a) a 39b) znějí:

"(9) Ministerstvo průmyslu a obchodu v dohodě s Úřadem a Ministerstvem financí vydá prováděcí právní předpis k § 18 odst. 1 písm. h).

(10) Ministerstvo obrany v rámci své působnosti vykonávat státní dozor nad radiační ochranou ve vojenských objektech činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a poskytuje Úřadu informace důležité z hlediska radiační ochrany.

(11) Pro účely zvláštního právního předpisu^{39a)} se ozáření ionizujícím zářením, včetně významně zvýšeného ozáření z přírodních zdrojů, považuje na pracovištích za rizikový faktor pracovních podmínek a na práci v kontrolovaných pásmech se vztahuje i zvláštní právní předpis,^{39a)} pokud tímto zákonem není stanoveno jinak. Práce se zdroji ionizujícího záření, které smí vykonávat pouze pracovníci kategorie A, a práce při výkonu dozoru nad jadernou bezpečností a radiační ochranou jsou ve smyslu zvláštního právního předpisu^{39b)} pracemi kategorie druhé a pracemi rizikovými. Ostatní práce se zdroji ionizujícího záření se považují za práce kategorie první.

^{39a)} § 134c zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 155/2000 Sb.

^{39b)} Zákon č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů."

69. V příloze v bodě A. se v úvodní větě slova "pracoviště s velmi významným zdrojem ionizujícího záření" nahrazují slovy "úložiště radioaktivních odpadů".

70. V příloze v bodě A.I.1 se slova "a velmi významných zdrojů ionizujícího záření" nahrazují slovy "nebo úložiště radioaktivních odpadů".

71. V příloze v bodě B. se v úvodní větě slova "s významnými nebo velmi významnými zdroji ionizujícího záření" nahrazují slovy "IV. kategorie".

72. V příloze v bodě C. se za písmeno c) vkládá nové písmeno d), které zní:

"d) Pro etapu zkušebního provozu úložiště radioaktivních odpadů

I. předprovozní bezpečnostní zpráva, která musí obsahovat

- 1. popis změny původního projektu hodnoceného v předběžné bezpečnostní zprávě a důkazy, že nedošlo ke snížení úrovně jaderné bezpečnosti jaderného zařízení,
- 2. doplňující upřesňující průkazy o zajištění jaderné bezpečnosti a radiační ochrany,
- 3. limity a podmínky bezpečného provozu jaderného zařízení,
- 4. způsob nakládání s radioaktivními odpady,
- 5. vyhodnocení jakosti vybraných zařízení;

II. další dokumentace, která musí obsahovat

1. harmonogram prací,
2. program prací,
3. důkaz, že byly splněny předchozí rozhodnutí a podmínky Úřadu,
4. důkazy připravenosti zařízení a personálu,
5. způsob zajištění fyzické ochrany,
6. vnitřní havarijní plán,
7. program provozních kontrol."

73. V příloze v bodě C. se v předposlední větě za slova "v bodě 2" vkládají slova "a pod písmenem d) v bodech I.3, II.5 a II.6".

74. V příloze v bodě D. se v úvodní větě slova "s významným nebo velmi významným zdrojem ionizujícího záření" nahrazují slovy "III. nebo IV. kategorie".

75. V příloze bod D.b) zní:

"b) Pro povolení provozu pracoviště III. nebo IV. kategorie

1. očekávaný způsob a rozsah prací se zdroji ionizujícího záření na pracovišti, specifikace zdrojů záření, s kterými má být nakládáno, jejich typy a příslušenství,
2. popis stavu stavebních a montážních prací, důkaz o účinnosti stínění, izolačních a ochranných zařízení, dovolujících zahájení radiačních činností,
3. důkaz optimalizace radiační ochrany (§ 4 odst. 4 tohoto zákona),
4. program monitorování v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem,
5. návrh vymezení kontrolovaného pásma, předpokládaný počet osob pracujících v něm a způsob zábrany vstupu nepovolaných osob do tohoto pásma,
6. vnitřní havarijní plán,
7. doklad o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků vykonávajících činnosti významné z hlediska radiační ochrany,
8. předpokládaný druh a množství uvolňovaných radionuklidů a předpokládaný druh a množství vznikajících radioaktivních odpadů a způsob jejich likvidace,
9. návrh způsobu vyřazování z provozu a odhad nákladů na vyřazování ověřený Správou.

Dokumentaci uvedenou pod písmenem a) v bodě 6 a pod písmenem b) v bodech 4, 5 a 6 schvaluje Úřad. Úřad může zahájit řízení, i když není předložena dokumentace podle písmene a) bodu 4."

76. V příloze v bodě F. se v úvodní větě slova "s významným nebo velmi významným zdrojem ionizujícího záření" nahrazují slovy "III. nebo IV. kategorie".

77. V příloze v bodě G. se v úvodní větě slova "s významným nebo velmi významným zdrojem ionizujícího záření" nahrazují slovy "III. nebo IV. kategorie".

78. V příloze bod I. zní:

"I. Dokumentace pro povolení nakládání se zdroji ionizujícího záření

1. Zdůvodnění nakládání se zdroji záření,
2. specifikace zdrojů záření, s kterými má být nakládáno, jejich typy a příslušenství,
3. popis vymezení sledovaného pásma (§ 4 odst. 4 tohoto zákona) na pracovišti, kde bude se zdroji nakládáno, (schematický plán) doplněný informací o stínění, ochranných zařízeních a vybavení pracovních míst,
4. důkaz optimalizace radiační ochrany (§ 4 odst. 4 tohoto zákona),
5. doklad o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků vykonávajících činnosti významné z hlediska radiační ochrany,
6. program monitorování v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem,
7. v případech stanovených prováděcím právním předpisem návrh vymezení kontrolovaného pásma, předpokládaný počet osob pracujících v něm a způsob zábrany vstupu nepovolaných osob do tohoto pásma,
8. při nakládání se zdroji stanovenými prováděcím právním předpisem vnitřní havarijní plán,
9. při očekávaném uvolňování radionuklidů do životního prostředí nebo vzniku radioaktivních odpadů předpokládaný druh a množství uvolňovaných radionuklidů a předpokládaný druh a množství vznikajících radioaktivních odpadů a způsob jejich likvidace,
10. při výrobě nebo dovozu zdrojů specifikace typů zdrojů ionizujícího záření, které mají být vyráběny nebo dováženy, jejich očekávaná množství a harmonogram výroby nebo dovozu a důkaz schopnosti ověřovat shodu vlastností jednotlivých výrobků s daným typem,
11. při distribuci zdrojů ionizujícího záření nebo jiném uvádění na trh specifikace typů zdrojů ionizujícího záření a očekávaná množství jednotlivých výrobků,
12. při provádění zkoušek stanovených prováděcím právním předpisem k hodnocení vlastností umělých zdrojů důkaz o schopnosti měřit a ověřovat vlastnosti zdrojů ionizujícího záření, návrh příslušných metodik a postupů, přehled přístrojového vybavení a jeho zajištění pro vykonávání navrhovaných služeb a koncepce metrologického zabezpečení,
13. při vývozu zdrojů ionizujícího záření specifikace typů, které mají být vyváženy, jejich očekávaná množství a harmonogram

vývozu a u zdrojů stanovených prováděcím právním předpisem rovněž doklad potvrzený kompetentním orgánem země příjemce o tom, že příjemce splňuje podmínky pro nakládání se zdroji ionizujícího záření.

Dokumentaci uvedenou pod body 6, 7 a 8 schvaluje Úřad."

79. V příloze v bodě M. se v úvodní větě slova "radionuklidových zářičů" nahrazují slovy "radioaktivních látek".

80. V příloze v bodě N. se v úvodní větě slova "jaderných zařízení a vybraných pracovníků pracovišť se zdroji ionizujícího záření" zrušují.

81. V příloze se na konci doplňují body P., R. a S., které znějí:

"P. Dokumentace pro povolení mezinárodní přepravy radioaktivních odpadů

Údaje o žadateli o povolení přepravy, o druhu a způsobu přepravy předložené ve formuláři, jehož vzor stanoví prováděcí právní předpis.

R. Dokumentace pro povolení k provádění osobní dozimetrie a dalších služeb významných z hlediska radiační ochrany

1. Popis služeb, které mají být poskytovány, a jejich očekávaný rozsah,
2. popis připravenosti zařízení a personálu,
3. doklady prokazující zvláštní odbornou způsobilost k provádění služeb,
4. specifikace používaných metodik a postupů,
5. přehled přístrojového vybavení a jeho zajištění pro vykonávání navrhovaných služeb,
6. koncepce metrologického zabezpečení služeb.

Dokumentace uvedená pod body 4 až 6 se nepředkládá pro služby, které nejsou spojené s měřením a hodnocením ionizujícího záření nebo radionuklidů.

S. Dokumentace pro povolení přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků

1. Zdůvodnění přínosu přidávání radioaktivních látek do výrobků,
2. radionuklidové složení a aktivity radionuklidů přidávané do jednotlivých výrobků,
3. celkový očekávaný objem výroby nebo dovozů,
4. návrh návodu na použití (pokynů pro bezpečné používání výrobků uživatelem),
5. koncepce likvidace použitých výrobků."

ČÁST DRUHÁ

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Čl. II

Prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení tohoto zákona pozbývají platnosti rozhodnutí orgánu hygienické služby, kterými se práce vykonávaná pracovníky kategorie A podle zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen "atomový zákon"), stanovila jako práce riziková.

Čl. III

1. Osoby, které vykonávají radiační činnosti upravené v čl. I tohoto zákona na základě povolení vydaného do 30. června 2002, jsou povinny přizpůsobit nejdéle do 30. června 2003 dokumentaci pro povolovanou činnost požadavkům podle čl. I bodu 10 a bodu 11, pokud jde o § 4 odst. 12. Platnost povolení vydaných podle § 9 odst. 1 písm. d) atomového zákona, s výjimkou povolení provozu jaderného zařízení, které bylo vydáno na základě dokumentace požadované podle bodu D.a) přílohy atomového zákona, a podle § 9 odst. 1 písm. i) atomového zákona, která nabyla právní moci do 30. června 2002, končí uplynutím doby, na kterou byla vydána, nejpozději však 30. června 2007.

2. Držitelé povolení, kteří tvoří rezervu na vyřazování z provozu a jejichž náklady na vyřazování z provozu přesáhnou 1 mld. Kč, jsou povinni pro zajištění požadavků uvedených v § 18 odst. 1 písm. h) atomového zákona zřídit vázaný účet do 6 měsíců od nabytí účinnosti tohoto článku tohoto zákona a peněžní prostředky ve výši rezervy vytvořené podle dosavadní právní úpravy převést na vázaný účet do 5 let od nabytí účinnosti tohoto článku tohoto zákona. Držitelé povolení, kteří po nabytí účinnosti tohoto článku tohoto zákona nemají povinnost rezervu tvořit, rezervu vytvořenou podle dosavadní právní úpravy zruší, a to jednu polovinu ve zdaňovacím období roku nabytí účinnosti tohoto článku tohoto zákona a druhou polovinu ve zdaňovacím období roku následujícího, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o ochraně veřejného zdraví

Čl. IV

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 254/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb., se mění takto:

1. V § 37 odst. 2 větě první se za slovo "zdraví" doplňují slova, která včetně poznámky pod čarou č. 33a) znějí: " , pokud zvláštní právní předpis^{33a)} nestanoví jinak

^{33a)} Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

2. V § 39 se na konci odstavce 1 doplňují slova "nebo tak stanoví zvláštní právní předpis^{33a)}".

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o metrologii

Čl. V

Zákon č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění zákona č. 119/2000 Sb., se mění takto:

1. Za § 14 se vkládá nový § 14a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 2a) zní:

„§ 14a

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Státní úřad pro jadernou bezpečnost provádí u uživatelů měřidel, kteří jsou držiteli povolení podle zvláštního právního předpisu,^{2a)} v rámci státního dozoru nad radiační ochranou a havarijní připraveností prověřování plnění povinností stanovených tímto zákonem u měřidel určených nebo používaných pro měření ionizujícího záření a radioaktivních látek.

^{2a)} Zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

Dosavadní poznámky pod čarou č. 2a) a 2b) se označují jako poznámky pod čarou č. 2b) a 2c), a to včetně odkazů na poznámky pod čarou.

2. V § 23 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

"(2) Státní úřad pro jadernou bezpečnost postupem podle tohoto zákona může uložit pokutu až do výše 1 000 000 Kč uživateli měřidla, který je držitelem povolení podle zvláštního právního předpisu^{2a)} a který

- a) použil stanovené měřidlo bez platného ověření k účelu, pro který byl předmětný druh měřidla vyhlášen jako stanovený,
- b) neplní povinnosti stanovené v § 18 písm. a)."

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 3 až 6.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

Čl. VI

V § 16 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 60/1988 Sb., zákona č. 173/1989 Sb., zákona č. 288/1990 Sb., zákona č. 548/1992 Sb., zákona č. 21/1993 Sb., zákona č. 285/1993 Sb., zákona č. 289/1995 Sb. a zákona č. 239/2000 Sb., se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

"(4) Ministerstvo obrany vykonává státní dozor nad radiační ochranou ve vojenských objektech."

Dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 5.

ČÁST ŠESTÁ

ÚČINNOST

Čl. VII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2002, s výjimkou čl. I bodu 33, bodu 68, pokud jde o § 47 odst. 11, čl. II a čl. III, které nabývají účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení, a s výjimkou čl. I bodu 19, pokud jde o § 9 odst. 1 písm. p), bodu 37, pokud jde o § 18 odst. 1 písm. p), a bodu 51, které nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.